

Transparantieregister Zorg 2020 – de kengetallen

21 juli 2021

Inleiding

Een hoogleraar participeert in deskundigen-bijeenkomsten voor de toelating van een geneesmiddel of geeft in opdracht van een geneesmiddelenbedrijf presentaties op het gebied van oncologie tijdens symposia en een webinar. Een hoogleraar spreekt op een virtuele ontbijtsessie, georganiseerd door een leverancier van medische hulpmiddelen. Een medisch specialist verzorgt trainingen voor het gebruik van bepaalde medische hulpmiddelen. Een verpleegkundige houdt presentaties tijdens twee webinars, georganiseerd door een leverancier van medische hulpmiddelen. Een geneesmiddelenbedrijf betaalt voor een samenkomst in een ziekenhuis waarbij een aantal medisch specialisten een presentatie geven. Een bedrijf sponsort een zorgproject van medisch specialisten om data uit een register te vergelijken en meer inzicht te krijgen in behandelresultaten en een project dat ziet op onderzoek naar de behandeling van een auto-immuunziekte. Een ander geneesmiddelenbedrijf sponsort de opzet en onderhoud van een register en een patiëntenorganisatie voor de ontwikkeling van een tool voor patiënten om beter inzicht te krijgen in de behandeling. Een leverancier van medische hulpmiddelen sponsort wetenschappelijk onderzoek in relatie tot value based healthcare van een specialistisch centrum. Een universitair medisch centrum ontvangt een financiële bijdrage van een leverancier van medische hulpmiddelen voor een trainingsprogramma dat erop is gericht een bepaalde aandoening beter te detecteren. Een patiëntenorganisatie vraagt sponsoring voor de organisatie van een ledenbijeenkomst. Drie geneesmiddelenbedrijven sponsoren een samenkomst van een wetenschappelijke vereniging. Een bedrijf sponsort een groot internationaal wetenschappelijk congres dat door corona wordt omgezet in een virtuele bijeenkomst.

Dit zijn de voorbeelden van relaties die in het Transparantieregister Zorg staan en die door de CGR en GMH nader zijn onderzocht.

Wat staat er in het Transparantieregister Zorg 2020?

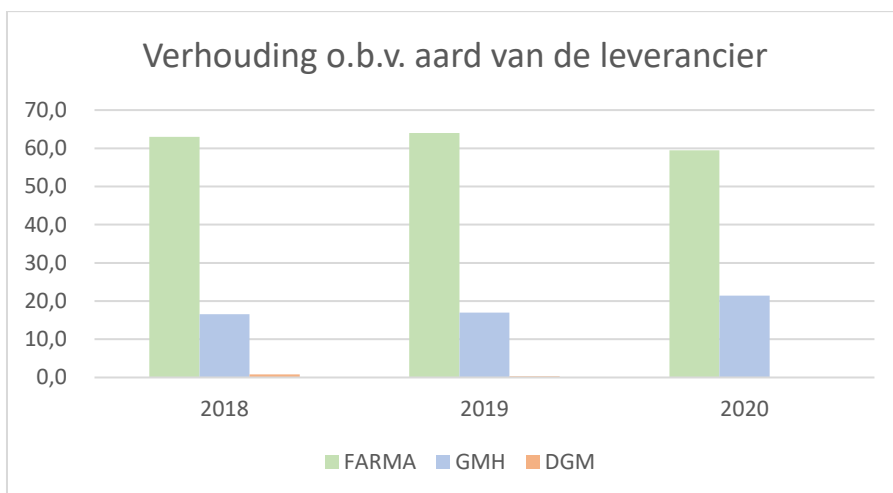
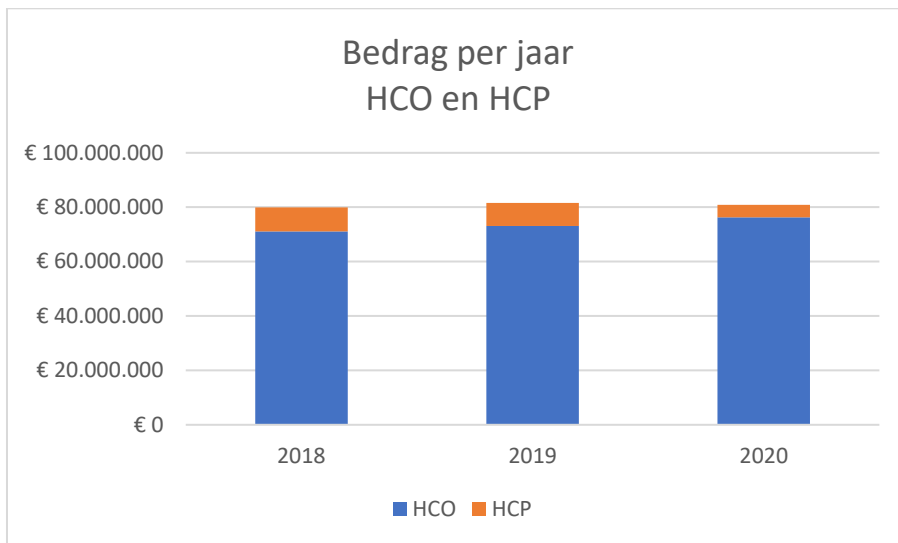
De coronacrisis heeft invloed gehad op de samenwerkingen in de zorg. Het aantal relaties met zorgprofessionals is bijna gehalveerd. Deze afname is met name waarneembaar in de vergoeding van gastvrijheid (daling van 77%) en vergoeding van onkosten in relatie tot dienstverlening (daling 63%). In waarde van relaties met individuele zorgprofessionals is de afname 45% ten opzichte van 2019.

Bij zorginstellingen is dit effect minder groot. Het aantal relaties is met 18% afgenomen, maar de totale waarde is met 4% toegenomen. De gemiddelde waarde per relatie is toegenomen van € 14.483 naar € 18.529. Wat betreft het type relatie is de sponsoring van samenkomsten met ruim 30% afgenomen, terwijl de sponsoring van projecten juist is toegenomen.

In zijn totaliteit is € 81 miljoen aan relaties gemeld (vergelijkbaar met 2019), waarvan € 4,7 miljoen met zorgprofessionals (een daling van 45%) en € 76,3 miljoen met zorginstellingen en patiëntenorganisaties (een stijging van 4%).

Er is een verschuiving waarneembaar tussen de sectoren. De farmasector laat een daling zien van 7% (van € 63 miljoen naar € 59,5 miljoen), terwijl in de sector medische technologie sprake is van een stijging van ruim 25% (van € 17 miljoen naar € 21,4 miljoen). De stijging is

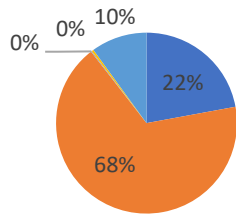
onder meer het gevolg van een stijging van het aantal bedrijven dat heeft gemeld (186 in 2020 versus 168 in 2019). De diergeneesmiddelensector vertegenwoordigt een kleine honderdduizend euro, meer dan een halvering in vergelijking met 2019.

Door de coronacrisis hebben samenkomsten geen doorgang gevonden. Dat is terug te zien in het relatietypes “vergoeding gastvrijheid” en “dienstverlening onkosten” voor individuele zorgverleners. Deze dalen gezamenlijk met 77%. Het type samenwerking “dienstverlening honorarium” beslaat daardoor in waarde 90% van de financiële relaties met individuele zorgverleners.

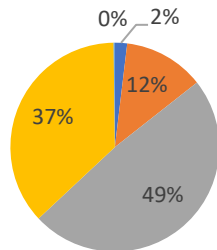
Het merendeel van de uitgaven is gedaan aan zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties (gezamenlijk € 76 miljoen). Daarbinnen is door de coronacrisis de sponsoring van samenkomsten afgenomen (met 20%) en van zorgprojecten toegenomen (met 22%).

Verdeling relatietypes in 2020 HCP

- Dienstverlening onkosten
- Dienstverlening honorarium
- Sponsoring samenkomst
- Sponsoring project
- Vergoeding gastvrijheid

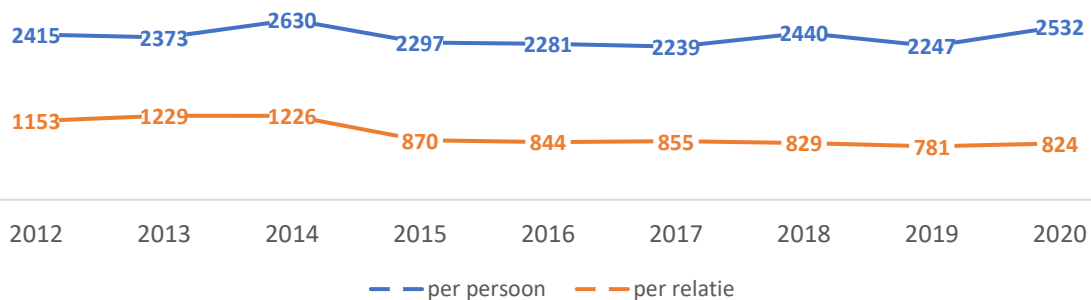
Verdeling relatietypes in 2020 HCO

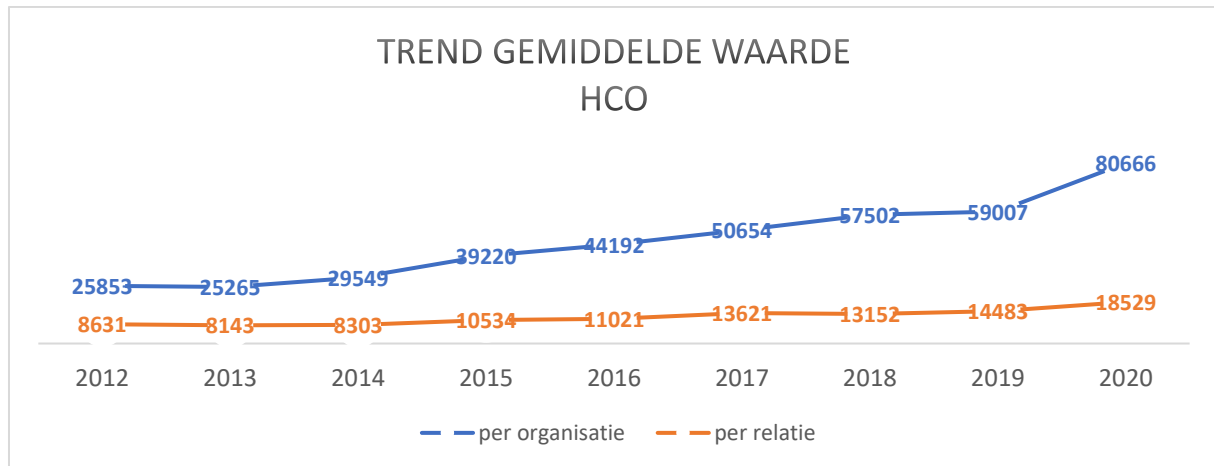
- Dienstverlening onkosten
- Dienstverlening honorarium
- Sponsoring samenkomst
- Sponsoring project
- Vergoeding gastvrijheid

De totale waarde van financiële relaties met individuele zorgverleners is ten opzichte van vorig jaar iets toegenomen. De gemiddelde waarde van de relaties met individuele zorgverleners is ten opzichte van 2019 iets gestegen (van € 2.312 naar € 2.532), eveneens per afzonderlijke relatie (van € 781 naar € 824).

TREND GEMIDDELDE WAARDE HCP

De groei van de gemiddelde waarde van de gerapporteerde financiële relaties bij zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners is aanzienlijk toegenomen, waarschijnlijk door de invloed van de coronacrisis. De gemiddelde waarde bedraagt in 2020 € 80.999 (een toename van 36%). De patiëntenorganisaties ontvingen tezamen € 1,7 miljoen (een afname van 26%).

De getallen op een rij

Uit de gegevens 2020 die in het register zijn opgenomen, is het volgende op te maken:

- In 2020 is het aantal gecontracteerde relaties, gemeld tussen zorgverleners, zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners, patiëntenorganisaties en leveranciers van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en diergeneesmiddelen, ten opzichte van 2019 met bijna 48% gedaald tot 9.800. Dit is een duidelijk gevolg van de coronacrisis. Het aantal relaties met 1.850 unieke individuele zorgverleners (voornamelijk artsen) betekent een halvering ten opzichte van 2019. Het aantal relaties met 945 instellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties is een daling van 24%.
- Alle bedragen opgeteld, gaat het om een bedrag van € 81 miljoen dat voor het jaar 2020 is gerapporteerd aan het Transparantieregister Zorg, vergelijkbaar met 2019.
- 94% van de € 81 miljoen betreft financiële relaties tussen bedrijven en zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners, alsmede met patiëntenorganisaties. € 4,7 miljoen heeft betrekking op relaties tussen bedrijven en individuele zorgverleners (een daling van 45%). De verhouding dat meer geld wordt betaald aan zorginstellingen dan aan individuele zorgverleners, is door de coronacrisis nog verder toegenomen.
- Het gemiddelde bedrag van een relatie tussen bedrijven en individuele zorgverleners is ten opzichte van 2019 iets toegenomen: € 824 per relatie, € 2.532 per persoon. Voor de samenwerking tussen bedrijven en instellingen geldt een gemiddelde waarde van circa € 18.529 per relatie (een stijging van 28% ten opzichte van 2019) en € 80.666 per organisatie, een stijging van 36%. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de coronacrisis, waarbij er sprake is van een stijging van sponsoring van grotere projecten, terwijl de sponsoring van samenkomsten afnam.
- Het aantal bedrijven dat financiële relaties heeft gemeld is 185, waarvan 57% leveranciers van geneesmiddelen, 40 % leveranciers van medische hulpmiddelen en 3% leveranciers van diergeneesmiddelen. In 2019 rapporteerden 168 bedrijven.
- De meerderheid (74% van het totaal) van de waarde van de relaties in het Transparantieregister Zorg betreft relaties met geneesmiddelenbedrijven (ruim € 59,5 miljoen). De totale waarde van de relaties met leveranciers van medische hulpmiddelen bedraagt ruim € 21,4 miljoen (26% van het totaal) Het aandeel van relaties met leveranciers van diergeneesmiddelen is circa 0,1% van het geheel.

- Het bedrag dat door leveranciers van medische hulpmiddelen is gemeld, is met 25% toegenomen, onder andere doordat meer bedrijven hebben gemeld. Geneesmiddelenbedrijven meldden 8% minder, waarbij de daling met name plaatsvond door de onmogelijkheid samenkomsten te organiseren.
- Het Transparantieregister Zorg bestaat sinds 2012. Uit privacyoverwegingen worden de financiële gegevens na 3 jaar verwijderd. Dit betekent dat het openbare register op dit moment de gerapporteerde relaties bevat van de periode 2018 tot en met 2020.
- Het register werd in de periode juli 2020 tot juli 2021 geraadpleegd door ruim 13.000 unieke bezoekers, waarvan 69% nieuw en 31% terugkerend was.

Overzicht kengetallen in tabel:

	2018		2019		2020	
	HCP	HCO	HCP	HCO	HCP	HCO
Aantal relaties						
Aantal unieke HCO's / HCP's	3653	1236	3759	1239	1850	945
Aantal relaties	10748	5404	10822	5048	5686	4114
Totale waarde	€ 8.912.482	€ 71.072.768	€ 8.446.965	€ 73.109.139	€ 4.684.964	€ 76.229.103
Gemiddelde waarde per HCO / HCP	€ 2.440	€ 57.502	€ 2.247	€ 59.007	€ 2.532	€ 80.666
Gemiddelde waarde van de relatie	€ 829	€ 13.152	€ 781	€ 14.483	€ 824	€ 18.529
Aantal met 1 relatie	1981	598	1683	590	726	444
Aantal met 2 relaties	699	190	776	213	454	178
Aantal met 3-5 relaties	698	213	767	219	443	166
Aantal met 6-10 relaties	239	109	272	118	153	81
Aantal met 11-20 relaties	97	49	120	64	61	48
Aantal met > 20 relaties	30	24	35	32	13	28
Soorten relaties						
dienstverlening honorarium	40%	14%	44%	11%	68%	12%
dienstverlening onkosten	26%	2%	32%	2%	22%	2%
sponsoring project	1%	33%	1%	28%	0%	37%
sponsoring samenkomst	0%	51%	0%	59%	0%	49%
vergoeding gastvrijheid	35%	0%	23%	0%	10%	0%

HCP = health care professional, een individuele zorgverlener

HCO = health care organisation, een zorginstelling of samenwerkingsverband waar zorgverleners in participeren of werkzaam zijn of een patiëntenorganisatie